

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2441

Vragen van het lid **Van Velzen** (SP) aan de staatssecretaris van Justitie over de *hongerstaking wegeraar van meerpersoonscelgebruik*. (Ingezonden 23 februari 2009)

1 Kent u het bericht «Hongerstaking om eigen cel»?¹

2 Is het waar dat deze man zegt psychisch ongeschikt te zijn voor meerpersoonscelgebruik en dat hij als sanctie voor deze weigering in de isoleercel is gezet? Zo ja, hoeveel dagen heeft deze sanctie geduurd?

3 Wat is uw oordeel over het feit dat iemand die psychisch niet in orde is op deze wijze wordt gedwongen een cel te delen? Hoe vaak komt dit voor? Vindt u een dergelijke handelswijze wenselijk?

4 Is het waar dat de vorige inrichting hem had vrijgesteld van meerpersoonscelgebruik? Zo ja, op grond waarvan? Hoe komt het dat de inschatting in de nieuwe inrichting anders uitpakt?

5 Deelt u de mening dat in tijden van cellenoverschot meerpersoonscelgebruik in principe vrijwillig dient te zijn, en dat er niet gestraft moet worden met plaatsing

in de isoleercel indien men dit weigert? Zo nee, waarom niet?

¹ AD.nl, 19 februari 2009.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Albayrak** (Justitie) (ontvangen 22 april 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 1923

1 Ja.

2 Het is niet aan een gedetineerde om te beslissen of hij al dan niet een cel wil delen. Via een screeningsprocedure wordt bepaald of iemand geschikt is voor plaatsing op een meerpersoonscel. Indien er geen sprake is van contra-indicaties kan een gedetineerde geplaatst worden op een meerpersoonscel. De beslissing daarover wordt genomen door de directeur van de inrichting. De gedetineerde heeft zelf verklaard dat hij psychisch ongeschikt is voor het verblijf in een meerpersoonscel. Ten aanzien van deze gedetineerde zijn – in het kader van de screening bij binnenkomst – geen zaken geconstateerd die plaatsing in een meerpersoonscel in de weg staan. Alle informatie voor een zorgvuldig onderzoek naar deze contra-indicaties was in deze casus voorhanden. Dit betrof zowel een gedegen selectieadvies, als overige dossierstukken, als het overdrachtsdocument vanuit de

psychologische dienst. Er heeft een zorgvuldige overdracht plaatsgevonden tussen de zendende en ontvangende inrichting. Op basis van de beschikbare informatie is de gedetineerde geschikt bevonden voor plaatsing op een meerpersoonscel. De gedetineerde weigerde om aan de plaatsing op een meerpersoonscel mee te werken, hetgeen in strijd is met artikel 24 van de Penitentiaire Beginselenwet. Op basis van de weigering van betrokkene is plaatsing in een afzonderingscel als disciplinaire straf opgelegd voor de duur van vijf dagen. De ordemaatregel is verlengd met afwisselend drie of vier dagen, gekoppeld aan twee toetsmomenten per week. Feitelijk betekent dit dat steeds opnieuw de vraag aan de gedetineerde is gesteld of hij naar de afdeling wenst te gaan voor verblijf in een MPC. Standaard worden hiervoor twee toetsmomenten per week in acht genomen, vanwege het ingrijpende karakter van verblijf in een strafcel in verband met het weigeren van verblijf in een meerpersoonscel. Na een verblijf van in totaal 14 dagen is de gedetineerde op 25 februari teruggeplaatst naar de inkomstenafdeling. Totdat de gedetineerde op 19 maart met ontslag ging in verband met einde detentie verbleef hij op deze afdeling.

3 Er is niet geconstateerd dat de betreffende gedetineerde zodanige psychische problematiek had dat er

sprake was van een contra-indicatie voor plaatsing op een meerpersoonscel. Indien er geen sprake is van contra-indicaties kan een gedetineerde geplaatst worden op een meerpersoonscel. Deze beslissing wordt genomen door de inrichtingsdirecteur op basis van de beschikbare plaatsen binnen zijn inrichting. Het is niet aan de gedetineerde om te beslissen of hij al dan niet een cel wil delen.

4

Ja, in de vorige inrichting was betrokkene vrijgesteld van meerpersoonscelgebruik. In alle penitentiaire inrichtingen gelden dezelfde objectieve criteria van de beoordeling of iemand geschikt is voor plaatsing in een meerpersoonscel. In de tijd gezien kan de beoordeling of iemand geschikt is voor meerpersoonscelgebruik anders uitvallen. Er kan immers sprake zijn van veranderde omstandigheden, zoals de psychische toestand waarin de gedetineerde zich op dat moment bevindt. Van belang is dat telkens op basis van dezelfde criteria en op basis van een zorgvuldige afweging van alle beschikbare informatie wordt bepaald of er sprake is van een contra-indicatie. In het onderhavige geval was ten tijde van plaatsing in de nieuwe inrichting geen contra-indicatie aan te wijzen voor plaatsing in een meerpersoonscel.

5

Meerpersoonscelgebruik is een volwaardige vorm van detentie, ook in tijden van cellenoverschot. Indien een gedetineerde plaatsing op een meerpersoonscel weigert, kan de directeur van de penitentiaire inrichting op grond van artikel 24 Penitentiaire Beginselenwet besluiten tot plaatsing in een afzonderingscel in het kader van de orde en de veiligheid van de inrichting. De wettelijke termijn van een dergelijke plaatsing bedraagt ten hoogste twee weken. De afzondering kan op grond van het derde lid van artikel 24 telkens met (ten hoogste) twee weken worden verlengd.